

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА

15.08.2022

07-01-109S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Кримінальне право і процес: доктринальні та практичні проблеми		<i>Criminal law and process: doctrinal and practical problems</i>	
Шифр за ОП	ВБ	Code in Educational Program	
Освітній рівень: освітньо-науковий рівень (третій)		Educational level: educational and scientific (third)	
Галузь знань: Право	08	Fields of knowledge Law	
Спеціальність: Право	081	Speciality Law	
Освітня програма: Право		Educational Program: Law	

м. Рівне – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Кримінальне право та процес: доктринальні та практичні проблеми» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Рівне. НУВГП. 2022. 17 стор.

ОНП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/23752/>

Розробник силабусу: Цимбалюк Валерій Іванович, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 9 від “29” червня 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис* Кафарський Володимир Іванович, доктор юридичних наук, професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін

Керівник освітньої програми, к.ю.н., професор *е-підпис* В. І. Цимбалюк

Схвалено науково-методичною радою з якості ННП
Протокол № 11 від “29” червня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННП: *е-підпис* Цимбалюк В.І., к.ю.н., професор

СЗ №-3400 в ЕДО НУВГП

© Цимбалюк В.І., 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>третій освітньо-науковий рівень</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Спеціальність	<i>081 «Право»</i>
Рік навчання, семестр	
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16/2 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14/6 годин</i>
Самостійна робота:	<i>60/82 годин</i>
Курсова робота:	
Форма навчання	<i>Денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Цимбалюк Валерій Іванович, кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін.

Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Цимбалюк_Валерій_Іванович
ORCID	-
Як комунікувати	v.i.tsymbaliuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Мета: підготовка висококваліфікованого фахівця у сфері кримінального права та процесу, здатного до самостійної критичної та обґрунтованої науково-дослідницької, науково-організаційної, інноваційної діяльності в галузі кримінального права та процесу,

набуття ним практичних навичок реалізації положень кримінального та кримінального процесуального права, сприяння формуванню професійної правничої правосвідомості та культури.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua>

Компетентності

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-наукової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики

ЗК2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.

ЗК4. Здатність виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, організовувати та керувати інформацією, презентувати результати своїх досліджень.

СК1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

СК2. Здатність до комплексності проведення досліджень у галузі права.

СК8. Здатність кваліфіковано застосовувати нормативноправові акти при написанні експертних заявок, проєктних заявок, проєктів аргументаційної позиції суду, звернень, меморандумів, юридичних висновків в різних сферах практичної діяльності.

СК13. Здатність здійснювати професійну діяльність в установах, діяльність яких пов'язана з прогресивним розвитком українського законодавства; проводити глибокий історичний і правовий аналіз європейських та світових інтеграційних процесів, учасником яких є Україна.

СК15. Здатність демонструвати знання базових засад, сучасного стану, тенденцій розвитку наукових досягнень у різних галузях права

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПРН6. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей.

ПРН9. Аналізувати наукові праці, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно проблеми, яка досліджується встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами

ПРН10. Уміння аргументувати положення і висновки, до яких здобувач дійшов в процесі дослідження, з використанням широкого арсеналу моделей, правил і прийомів юридичного аргументування.

ПРН17. Використовувати практичний досвід прийняття виважених та обґрунтованих з точки зору доброчесності та права рішень як у стандартних, так й нестандартних ситуаціях.

ПРН19. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати законодавство, що складає нормативну базу наукового дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші його недоліки, формулювати власні пропозиції, спрямовані на їх подолання.

**МОДУЛЬ 1. ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА**

Тема 1. Доктрина кримінального права: сучасний стан та напрямки розвитку

1. Основні підходи до визначення поняття кримінально-правової доктрини та її значення для становлення та розвитку кримінального права. Філософське підґрунтя доктрини кримінального права.
2. Історичні аспекти становлення доктрини кримінального права в Україні. Видатні українські науковці теоретики та практики кримінального права та їх внесок у розвитку науки кримінального права.
3. Школи кримінального права та їх вплив на формування сучасної кримінально-правової доктрини. Класична школа кримінального права та її вчення. Антропологічна школа кримінального права: основні положення, представники. Соціологічна школа кримінального права: основи вчення.
4. Значення принципів кримінального права у кримінально-правовій доктрині.
5. Основні тенденції розвитку кримінально-правової доктрини. Аналіз перспективних тем для наукових досліджень.
6. Вплив доктрини кримінального права на законодавство про кримінальну відповідальність.

Завдання до теми:

1. *Дайте визначення поняття «доктрини кримінального права».*
2. *Який вплив на формування сучасної кримінально-правової доктрини мали школи кримінального права?*
3. *Яких поглядів в контексті кримінального права дотримувався Чезаре Ломброзо? Представником якої школи кримінального права він є?*
4. *Хто з філософів обґрунтовував розвиток кримінального права як точної (подібно до математики) науки? До якої школи кримінального права він належить.*
5. *Хто є основоположником соціологічної школи права?*
6. *На Вашу думку, яка із шкіл кримінального права мала найбільший вплив на його сучасну концепцію. Обґрунтуйте відповідь.*
7. *Чим наука кримінального права відрізняється від доктрини кримінального права. За якими критеріями можливо провести розмежування?*
8. *Чи належить доктрина кримінального права до джерел кримінального права? Відповідь обґрунтуйте.*
9. *Що розуміють під догмою права?*
10. *Які напрямки наукових досліджень в царині кримінального права виникли у зв'язку з його цифровізацією?*
11. *Які сучасні напрямки досліджень кримінально-правових інститутів Вам подобаються? Яке дослідження проводити Ви?*

Тема 2. Актуальні питання системи джерел кримінального права

1. Система джерел кримінального права: сучасні підходи до розуміння.
2. Принцип монізму Кримінального кодексу України та наслідки його порушення.
3. Міжнародні договори в системі джерел кримінального права: загальна характеристика.
4. Європейська конвенція з прав людини та кримінальне право України. Співвідношення конвенційних понять у сфері кримінального права та кримінального

законодавства України

5. Принципи кримінального права в системі його джерел: *Nullum crimen sine lege. Nulla poena sine lege. Non bis in idem. Lex prospicit, non respicit* та інші.
6. Судовий прецедент як джерело кримінального права.

Завдання до теми:

1. Які джерела кримінального права названі в Кримінальному кодексі України?
2. В яких джерелах, окрім Кримінального кодексу України містяться кримінально-правові норми?
3. Що означає принцип монізму Кримінального кодексу України?
4. Охарактеризуйте принцип *nullum crimen sine lege* в Європейській конвенції з прав людини та його співвідношення з нормами кримінального законодавства України.
5. Як в конвенційному сенсі тлумачиться поняття «злочин»? Як це співвідноситься з національним законодавством?
6. Що розуміють під «критеріями Енгеля» та яка їх суть?
7. Що Європейський суд з прав людини розглядає під правом на надію?
8. Яка роль судової практики в системі джерел кримінального права?
9. Яку загрозу несуть бланкетні диспозиції щодо правової визначеності понять? Які позиції Європейського суду з прав людини з цього питання Вам відомі?
10. Яке значення має стаття 7 Європейської Конвенції з прав людини?
11. Які рішення Європейського суду з прав людини за цією статтею Вам відомі? Яке значення в цьому контексті має справа «Коккінакіс проти Греції» 1993 року?

Тема 3. Проблемні аспекти диференціації кримінально-правової відповідальності. Склад кримінального правопорушення: окремі дискусійні питання.

1. Поняття кримінальної відповідальності та її підстав.
2. Загальні засади диференціації кримінально-правової відповідальності та значення.
3. Диференціація кримінальної відповідальності у нормах Загальної частини кримінального права: кримінальна відповідальність неповнолітніх, інститут звільнення від кримінальної відповідальності, інститут звільнення від покарання та його відбування.
4. Проблемні аспекти співвідношення інституту звільнення від кримінальної відповідальності та презумпції невинуватості.
5. Диференціація кримінальної відповідальності в нормах Особливої частини кримінального права.
6. Конкуренція норм: поняття, види та основні правила вирішення.
7. Основні наукові підходи до визначення об'єкту кримінального правопорушення та їх практичне значення.
8. Склад кримінального правопорушення: аналіз формального, матеріального та формально-матеріального підходів до розуміння.
9. Склад кримінального правопорушення в діючому Кримінальному кодексі України та Проекті Кримінального кодексу України: порівняльні аспекти.

Завдання до теми:

1. Охарактеризуйте основні теоретичні підходи до визначення підстав кримінальної відповідальності. Прихильником якої теорії є Ви. Відповідь обґрунтуйте.
2. Напишіть есе на тему «Чи є суперечність між презумпцією невинуватості та інститутом звільнення від кримінальної відповідальності?».
3. Що означає принцип «*ultima ratio*» і яке його значення в кримінальному праві та інституті звільнення від кримінальної відповідальності?

4. Обґрунтуйте основні положення щодо удосконалення якогось з інститутів кримінального права в межах теми та запропонуйте законодавчі зміни.
5. Які складнощі виникають при звільненні від відбування покарання осіб, засуджених до довічного позбавлення волі.
6. Ознайомтеся з рішенням Конституційного суду України від 16 вересня 2021 року № 6-р(П)/2021. Проаналізуйте його та випишіть основні аргументи суду.
7. Здійсніть узагальнення основних теоретико-правових підходів визначення об'єктів кримінального правопорушення. Який підхід підтримуєте Ви та чому?
8. Порівняйте основні положення про склад кримінального правопорушення в діючому кримінальному законодавстві та Проекті Кримінального кодексу України. Які відмінності Ви бачите? Які положення залишилися в проекті?
9. Яке Ваше ставлення до норм про склад кримінального правопорушення, що закріплені в Проекті Кримінального кодексу України?

Тема 4. Практичні проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень

1. Проблемні аспекти співвідношення кримінальної відповідальності за колабораціонізм та інших кримінальних правопорушень.
2. Правова охорона життя та здоров'я людини. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я, їх співвідношення з суміжними кримінальними правопорушеннями. Стан душевного хвилювання: проблемні аспекти встановлення. Аналіз судової практики з питань кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я.
3. Кримінальні правопорушення проти власності: аналіз норм та практики кваліфікації.
4. Проблеми застосування кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадської безпеки та проти громадського порядку.
5. Кримінальні правопорушення проти миру і безпеки людства: проблеми законодавчого закріплення та практики.

Завдання до теми:

1. Які зміни були внесені до Кримінального кодексу України у зв'язку з військовою агресією Росії проти України? Які недоліки Ви помітили?
2. Що таке колабораціонізм в розумінні законодавця?
3. Як співвідноситься стаття 111-1 Кримінального кодексу України та стаття 436-2 Кримінального кодексу України? Проаналізуйте судову практику з цього питання.
4. Які проблемні аспекти співвідношення ст. 111-1 та 111-2 Кримінального кодексу України?
5. За якими критеріями відбувається відмежування умисного вбивства та тяжких тілесних ушкоджень, що потягнуло смерть потерпілого? Проаналізуйте судову практику з цього приводу.
6. Як співвідноситься склад кримінального правопорушення залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані?
7. За якими критеріями відмежовується насильницький грабіж та розбій?
8. З якого моменту є закінченими такі кримінальні правопорушення: крадіжка, грабіж, вимагання, розбій?
9. Як співвідноситься розбій та вимагання?
10. Яких змін зазнали кримінальні правопорушення проти миру і безпеки людства в 2022 році? Проаналізуйте судову практику.
11. Яких змін до цього Розділу Кримінального кодексу України вимагало

ратифікація Римського статуту? У чому були складнощі?

МОДУЛЬ 2. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Тема 5. Актуальні проблеми реалізації засад кримінального процесу

1. Поняття та загальна характеристика засад кримінального провадження. Генеза засад кримінального провадження.
2. Процесуальна аналогія в кримінальному процесі.
3. Систематизація засад кримінального провадження: підстави, види та значення.
4. Проблемні аспекти реалізації засад кримінального провадження на різних його етапах.
5. Особливості забезпечення принципу свободи та особистої недоторканності в кримінальному провадженні.
6. Актуальні проблеми реалізації права на захист в кримінальному провадженні.
7. Проблемні питання реалізації принципу презумпції невинуватості. Рішення Європейського суду з прав людини, в яких констатовано порушення презумпції невинуватості проти України.
8. Практика Європейського суду з прав людини в контексті засад кримінального провадження.

Завдання до теми:

1. *Що таке засади кримінального провадження? Як співвідносяться поняття засади та принципи кримінального провадження?*
2. *Що таке аналогія права та аналогія закону? Чи можливі вони в кримінальному провадженні?*
3. *Назвіть конституційні засади кримінального провадження?*
4. *Які винятки з засади публічності Вам відомі?*
5. *Які дії повинен вчинити слідчий суддя, суд, якщо особа заявляє про катування щодо неї?*
6. *Що таке істотне порушення прав людини в кримінальному провадженні?*
7. *За яких умов можливе проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді?*
8. *Щодо кого існує абсолютна заборона втручання в листування та розмови?*
9. *Що таке справедливий судовий розгляд в розуміння практики Європейського суду з прав людини? Як ця засада співвідноситься з українським кримінальним процесуальним законодавством?*
10. *Які рішення Європейського суду з прав людини проти України за ст. 6 Вам відомі? Про які порушення у них йдеться?*

Тема 6. Актуальні питання доказування в кримінальному провадженні: теорія та практика

1. Поняття доказів: аналіз основних теоретико-правових підходів до їх визначення в науці кримінального права.
2. Класифікація доказів: поняття, критерії та значення.
3. Ознаки доказів. Особливості визнання доказів недопустимими. Аналіз основних підстав визнання доказів недопустимими в практичній площині.
4. До питання про структуру процесу доказування. Особливості збирання доказів у кримінальному провадженні. Оцінка доказів судом. Роль юридичної аргументації в оцінці доказів.

5. Джерела доказування в кримінальному провадженні щодо злочинів та кримінальних проступків. Аналіз законодавчих недоліків та проблем, які виникають у зв'язку з використанням процесуальних джерел доказів щодо проступків в кримінальному провадженні щодо злочинів.

6. Стандарт доказування. Практика Європейського суду з прав людини у стандартах доказування. Стандарт доказування «поза розумним сумнівом». Особливості застосування стандартів доказування на практиці.

7. Доктрина «плодів отруєного дерева»: поняття, аналіз практики Європейського суду з прав людини.

Завдання до теми:

1. *Що лежить в основі поняття докази? Які правові підходи до цього питання існують в доктрині кримінального процесуального права?*

2. *Назвіть критерії для класифікації доказів. Наведіть приклади прямих та непрямих доказів.*

3. *Які підстави для визнання доказів недопустимими? Який порядок визнання доказів недопустимими?*

4. *Які підстави для визнання протоколу огляду місця події недопустимим?*

5. *За яких підстав можливо визнати висновок експерта недопустимим?*

6. *За умов наявності яких умов існуватиме абсолютна недопустимість доказів?*

7. *Що таке юридична аргументація та яке її значення при оцінці доказів?*

8. *Що таке стандарт доказування?*

9. *Які стандарти доказування Вам відомі?*

10. *Що включає в себе стандарт доказування «поза розумним сумнівом»?*

11. *Опишіть доктрину «плодів отруєного дерева». В яких рішеннях Європейського суду з прав людини щодо України Ви зустрічали це поняття?*

Тема 7. Проблемні питання проведення слідчих (розшукових) дій за кримінальним процесуальним законодавством України

1. Правовий інститут слідчих (розшукових) дій в кримінальному процесі: визначення поняття, ознак та особливостей

2. Система слідчих (розшукових) дій та основні вимоги до їх проведення.

3. Законність та правомірність слідчих (розшукових) дій. Особливості прокурорського нагляду під час проведення слідчих розшукових дій.

4. Застосування примусу під час проведення слідчих розшукових дій.

5. Проблемні питання проведення обшуку.

6. Складнощі дотримання процесуальних вимог під час слідчого експерименту.

7. Пред'явлення речей та особи для впізнання: проблемні аспекти законодавства та практики проведення слідчої (розшукової) дії.

8. Процесуальна регламентація слідчих (розшукових) дій, пов'язаних з тілом неживої людини.

9. Аналіз основних слідчих помилок, допущених під час проведення слідчих (розшукових) дій.

10. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, види, загальний порядок. Вимога секретності при їх проведенні. Забезпечення прав людини при провадженні негласних слідчих розшукових дій. Обґрунтованість обмеження прав людини під час проведення негласних слідчих розшукових дій.

Завдання до теми:

1. *Що розуміють під слідчими (розшуковими) діями?*

2. Які підстави для їх класифікації Вам відомі?
3. Які підстави для проведення обшуку?
4. Які види оглядів закріплені в Кримінальному процесуальному кодексі України?
5. У яких слідчих (розшукових) діях участь понятих є обов'язковою?
6. Які правила освідування особи Вам відомі?
7. Що таке слідча помилка?
8. З якими проблемними аспектами стикаються слідчі та прокурори під час пред'явлення для впізнання?
9. Хто приймає рішення про проведення слідчих розшукових дій? Чи можна це оскаржити?
10. Які загальні правила проведення слідчих розшукових дій Вам відомі? Коли з них можна робити винятки?
11. За яких умов можливе проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді?
12. Назвіть основні засади проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

Тема 8. Судовий розгляд в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції: теоретичні основи та проблемні аспекти. Окремі питання укладення угод в кримінальному провадженні.

1. Основні етапи судового розгляду в суді першої інстанції. Безпосередність судового розгляду та винятки з неї.
2. Порядок дослідження доказів під час судового розгляду та реалізація засади змагальності на цьому етапі.
3. Гарантії прав учасників судового розгляду.
4. Зміна меж судового розгляду.
5. Особливості судового розгляду кримінального провадження щодо проступків та злочинів.
6. Розгляд справи судом присяжних: проблемні аспекти.
7. Строки судового розгляду.
8. Перегляд справи судом апеляційної інстанції: загальні положення, підстави, строки та проблемні аспекти.
9. Перегляд справи судом касаційної інстанції: загальні положення, підстави, строки та проблемні аспекти.
10. Угоди про примирення та визнання винуватості: загальна характеристика, співвідношення з іншими інститутами, зокрема медіацією. Проблемні аспекти укладення угод про примирення.

Завдання до теми:

1. Опишіть принцип безпосередності дослідження доказів. Яке значення він має на етапі судового розгляду? Які винятки з нього існують?
2. Який порядок дослідження доказів на етапі судового розгляду?
3. Що таке межі судового розгляду? Які гарантії учасників при зміні меж судового розгляду?
4. Які особливості кримінального провадження щодо проступків?
5. Які проблемні питання формування суду присяжних?
6. Яка концепція суду присяжних закладена в кримінальному процесі України?
7. Які концепції суду присяжних Вам відомі?
8. Які недоліки законодавчої регламентації апеляційного оскарження судових рішень?
9. Висловіть пропозиції щодо удосконалення законодавчих норм в межах теми.
10. Які особливості касаційного перегляду судових рішень? Які проблемні

<p>питання виникають на цьому етапі?</p> <p>11. Які межі розгляджу справ судом касаційної інстанції?</p> <p>12. Що таке медіація в кримінальному провадженні? Як вона співвідноситься з інститутом угод?</p>
<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>
<p>Комунікативні здібності, розвиток самоорганізації, робота з великими об'ємами даних, публічні виступи.</p>
<p>Форми та методи навчання</p>
<p>Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, бінарні лекції, модельні практичні заняття у професійному середовищі, вебінари, науково-практичні семінари, дуальні заняття із залученням практиків.</p> <p>Методи навчання: аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація.</p>
<p>Порядок та критерії оцінювання</p>
<p>Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам третього рівня вищої освіти потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, наукові тези, доповіді, тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді з презентаціями, актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролі знань.</p> <p>Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань здобувачів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, здобувач під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.</p> <p>За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, здобувач отримує такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> – по 10 балів за якісну підготовку до кожного практичного заняття (загалом 7 занять); – 30 балів за якісне оформлення індивідуального завдання. <p>Усього 100 балів.</p> <p>Додаткові бали здобувач може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, есе, тощо. Тему для дослідницької роботи здобувачі можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали здобувачам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>
<p>Здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень. Зокрема, в освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача та здобувачів:</p> <p>1. Цимбалюк В. І., Сахнюк В. В. Особливості застосування практики Європейського суду з прав людини в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної</p>

юриспруденції. 2017. № 6. С. 34-37.

2. Цимбалюк В. І., Самороков В. О., Благодир А. А., Благодир С. М., Садовнік В. П. Кримінальне право України. Загальна характеристика розділів. Особливої частини кримінального права України. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : ФОП Піча С.В., «Новий Світ – 2000», 2019. 220 с.

3. Цимбалюк В. І. Відновне правосуддя в розрізі Кримінально-процесуального кодексу України. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів: вітчизняний та зарубіжний досвід: наукова монографія / Львів: «Новий Світ - 2000», 2020. 172 с.(с.78-83). Рекомендовано до друку ВР ННІП. Протокол №7 від 31.03.2020 року.

4. Благодир А. А., Благодир В. С., Благодир С. М., Ляш А. О., Міщук І. В., Цимбалюк В. І., Давнюк Ю. В. Застосування примусу під час провадження слідчих дій / видання друге, перероблене і доповнене : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: ФОП Піча С.В., «Новий Світ – 2000», 2019. 174 с.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література:

Основна:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року із змінами станом. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Європейська конвенція з прав людини від 04.11.1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

5. Про амністію: Закон України від 05.07.2001 № 2593-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2593-14#Text>

6. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

8. Про оперативно-розшукову діяльність від 18.02.1992 № 2135-XII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

9. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/page>

10. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1697-18>

11. Про Бюро економічної безпеки України від 28.01.2021 № 1150-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

12. Про положення про порядок здійснення помилування: Указ Президента України від 21 квітня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015#Text>

13. Про затвердження Порядку подання до Офісу Президента України матеріалів за клопотаннями про помилування засуджених та виконання указів Президента України про помилування: Наказ Міністерства юстиції України від 26.05.2021 № 1848/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0700-21#Text>

14. Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного суду України від 24.10.2003 року № 7. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03#Text>

15. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова Пленуму Верховного суду України від 23.12.2005 року № 12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-05#Text>
16. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я: Постанова Пленуму Верховного суду України від 07.02.2003 № 2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03#Text>
17. Про судову практику у справах про злочини проти власності: Постанова Пленуму Верховного суду України від 06.11.2009 № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09#Text>
18. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень : Затверджені наказом № 6 Міністерства охорони здоров'я України від 17 січня 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95>
19. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>
20. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: Наказ Офісу Генерального прокурора від 30.06.2020 року № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>
21. Рішення Конституційного Суду України № 1-р/2019 від 26 лютого 2019 року щодо визнання неконституційною статті 368-2 («Незаконне збагачення») Кримінального кодексу України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-19#n68>
22. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними скаргами Крупка Дмитра Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 81, частини першої статті 82 Кримінального кодексу України, Костіна Володимира Володимировича, Мельниченка Олександра Степановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 82 Кримінального кодексу України та за конституційною скаргою Гогіна Віктора Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 81 Кримінального кодексу України (справа про перегляд вироку особі, караній на довічне позбавлення волі) від 16 вересня 2021 року № 6-р(II)/2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-21#Text>
23. Справа «Довженко проти України» (заява № 36650/03): Рішення Європейського суду з прав людини у справі від 12.01.2012. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_845
24. Справа «Петухов проти України (№ 2)» (Заява № 41216/13) від 12 березня 2019 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_d98#Tex
25. Справа «Шагін проти України» (заява № 20437/05): Рішення Європейського суду з прав людини від 10.12.2009 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_612
26. Справа «Драгош Іоан Русу проти Румунії» (Заява № 22767/08): рішення Європейського суду з прав людини від 31.10.2017. URL: <https://www.echr.com.ua/translation/rishennya-yespl-u-spravi-dragosh-ioan-rusuprotirumuni%D1%97-vid-31-10-2017-povnij-tekst-rishennya/>
27. Проект Кримінального кодексу України. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code>

Допоміжна література

1. Антонюк Н. О. Диференціація кримінальної відповідальності у правовому інституті звільнення від кримінальної відповідальності. *Вчені записки ТНУ імені В.І.*

Вернадського. Серія: юридичні наук. 2020. Том 31 (70). Ч. 3. С. 16-21.

2. Буняк В. С. Європейська конвенція з прав людини та кримінальне право: науково-практичний посібник / відп. ред. В. С. Ковальський. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 156 с.
3. Благодир А. А., Благодир В. С., Благодир С. М., Ляш А. О., Міщук І. В., Цимбалюк В. І., Давнюк Ю. В. Застосування примусу під час провадження слідчих дій / видання друге, перероблене і доповнене : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: ФОП Піча С.В., «Новий Світ – 2000», 2019. 174 с.
4. Ковальчук С. О. Вчення про речові докази у кримінальному процесі: теоретико-правові та практичні основи : монографія. Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2017. 618 с.
5. Крет Г. Р. Міжнародні стандарти доказування у кримінальному процесі України: теоретико-правові та практичні основи. 12.00.09. Одеса 2020. 47 с.
6. Кримінальне право (Особлива частина): методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни / Шевчук А. В., Боднарук О. М. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 71 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. 455 с.
8. Кримінальне право України: навч. посіб. для підготовки до ЗНО (ЄФВВ) для вступу на магістратуру / І. М. Сопілко, С. Я. Лихова, Т. Д. Лисько. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 456 с.
9. Кримінальний процес: альбом схем (загальна та особлива частини) навч. посібн. 2-ге видання. Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.П.Письменний та ін. К.: Центр учбової літератури, 2016. 406 с.
10. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту: О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2019. 298 с.
11. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 1 /О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Х.: Право, 2012. 768 с.
12. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.]; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.
13. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гу-цуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.
14. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар / за заг. ред. С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. Х.: Одиссей, 2013. 1104 с.
15. Кудрявцев О. В, Адвокат у кримінальному процесі. Практичні поради: посібник. 2-ге вид., виправл. та доповн. Київ: Норма права, 2022. 382 с.
16. Лапкін А. В. Прокурор як менеджер досудового розслідування. Правовий часопис Донбасу. 2018. № 1. С. 197-202.
17. Лобойко Л. М., Банчук О. А. Кримінальний процес: Навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 280 с.
18. Манукян В. І. Страсбурзьке право. Страсбурзький суд з прав людини. Право, практика, коментар / В. І. Манукян; пер. з рос. О. М. Уліщенко. Харків: Право, 2019. 560 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України Станом на 18 січня 2022 року. / За заг. ред. Копотуна І. М. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2022. 932 с.
20. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченка. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.
21. Олійник О.С. Принципи кримінального права: поняття, система та значення:

монографія. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права. 2020. 544 с.

22. Панова А. В. Визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні: дис...канд.юрид.наук, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2016. 226 с.

23. Пархоменко Н. М. Правова доктрина як матриця якісного права. Правова держава. 2020. Випуск 31. С. 54-62.

24. Поттешер Фредерик. Вилатні судові процеси / Фредерік Поттешер. Київ: Видю «Центр учбової літератури», 2022. 316 с.

25. Слюсарчук Х.Р. Стандарти доказування у кримінальному провадженні. 12.00.09. Львів 2017. 28 с.

26. Степаненко А. С. Стандарт доказування «поза розумним сумнівом» у кримінальному провадженні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09, Одеса, 2017. 20 с.

27. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 19-те, доповн. і перероб. Київ: Алтера, 2022. 1128 с.

28. Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика: монографія. К.: Алерта, 2017. 548 с.

29. Фріс П. Л. Ідеологія кримінально-правової політики : монографія / Павло Львович Фріс Івано-Франківськ : Супрун В. П. 2021 389 с.

30. Яновська О.Г. Доктрина заборони використання «плодів отруйного дерева» та винятки з неї: судова практика Великої Палати Верховного Суду в кримінальних провадженнях. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/186447-doktrina-zaboroni-vikoristannya-plodiv-otruynogo-dereva-ta-vinyatki-z-neyi-sudova-praktika-velikoyi-palati-verkhovnogo-sudu-v-kriminalnikh-provadhennyakh>

Інформаційні ресурси

1. Сайт Європейського суду з прав людини: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c>
2. Сайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua/>
3. Сайт Верховного Суду: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
4. Сайт Верховної ради України: <https://rada.gov.ua/>
5. Сайт Міністерства юстиції України: <https://minjust.gov.ua/>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання
<i>До викладання, за згодою, запрошуюються представники судових та правоохоронних органів, практикуючі адвокати.</i>
Правила академічної доброчесності
<p><i>Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag.</i></p> <p><i>В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.</i></p>
Вимоги до відвідування
<p><i>Здобувачу не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то здобувачу не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.</i></p> <p><i>При об'єктивних причинах пропуску занять, здобувачі можуть самостійно вивчити пропущений матеріал.</i></p> <p><i>Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.</i></p>
Оновлення
<p><i>За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень у сфері фінансової діяльності.</i></p> <p><i>Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. За таку ініціативу здобувачі можуть отримати додаткові бали.</i></p>
Академічна мобільність. Інтернаціоналізація
<p><i>В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування: http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/</i> - <i>Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/.</i> - <i>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8.</i> <p><i>Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki -Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram -База періодичних видань: https://www.scimagoir.com/

*-Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:
[http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-
mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-
i-servisiv](http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv)*

-Здобувачі можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Лектор

В. І. Цимбалюк